

[Socialministeren]

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Jeg tillader mig herved for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om Den Sociale Pensionsfond. (Udvidelse af fondens investeringsmuligheder).

(Lovforslag nr. L 16).

Med forslaget ønsker regeringen at give fonden samme mulighed som andre fonde, forsikringsselskaber m.v. for at investere i indeksobligationer.

I forbindelse med gennemførelsen af lovgivningen om indeksregulerede realkreditlån i foråret 1982 blev det lagt til grund, at udtrykket »obligationer« ikke omfatter indeksobligationer. Som følge heraf er der i lov om forsikringsvirksomhed og lov om tilsyn med pensionskasser givet udtrykkelig hjemmel til, at disse institutioner kan købe indeksobligationer.

Da indeksobligationer nu indgår som en væsentlig og almindelig del af det danske kapitalmarked, må det anses for rimeligt og naturligt, at også Den Sociale Pensionsfond får mulighed for at købe disse obligationer.

Med lovforslaget tilsigtes ikke i øvrigt nogen ændring af de hidtidige principper for placering af fondens midler.

Idet jeg i øvrigt skal henvise til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg på regeringens vegne anbefale forslaget til Tingets velvilige og hurtige behandling.

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Herved har jeg den ære for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Erhvervsfond.

(Lovforslag nr. L 17).

Den hurtige udvikling i central- og østeuropæiske lande mod en markedsøkonomi og den dermed forbundne økonomiske usikkerhed i forbindelse med investeringer og salg af varer til disse lande har gjort det nødvendigt, at der i forbindelse med eksport til disse lande tages særlige omstændigheder og hensyn i forbindelse med ansøgninger om garantier og kautioner for eksport hertil.

Forslaget indebærer derfor en ændring af lov om Danmarks Erhvervsfond, hvorved der i perioden 1991–95 etableres en særlig facilitet på 5 mia. kr. til garantier og kautioner fra Eksportkreditrådet ved eksportforretninger til Central- og Østeuropa.

De 5 mia. kr. tages af den samlede ramme på 50 mia. kr., der er etableret under Erhvervsfonden for almindelige eksportforretninger.

Faciliteten skal både bidrage til udviklingen af en markedsøkonomi i disse lande og hjælpe danske eksportører med den fornødne garantigivning m.v.

Lovforslaget vil i hvert af finansårene 1991–94 medføre en merudgift på 100 mio. kr. til hensættelser, idet det skønnes, at ydelsen af disse garantier og kautioner i et vist omfang er forbundet med større økonomisk risiko end eksportforretninger i øvrigt. Efter 1992 tages spørgsmålet om hensættelser op til revurdering i lyset af den faktiske udnyttelse af garantirammen.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Hermed tillader jeg mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring. (Finansiering og ydelser for 2.–5. ledighedsdag, omlægning af dagpengeugen, bidrag for beskæftigelse med supplerende dagpenge, rådighedsforpligtelsen, dagpengeret ved støttet arbejde, nedsættelse af medlemsbidraget m.v.).

(Lovforslag nr. L 18).

Forslaget indeholder flere elementer, der tager sigte på at medvirke til at forhindre utilsigtet anvendelse af arbejdsløshedsdagpenge samt afhjælpe arbejdsmarkedets strukturproblemer.

Forslaget indeholder endvidere en væsentlig nedsættelse af lønmodtageres medlemsbidrag til arbejdsløshedsforsikringen.

Forslaget indeholder endelig en teknisk omlægning af dagpengeugen og en forbedring af statistikgrundlaget.

Det er regeringens opfattelse, at der i bestræbelserne på at løse arbejdsmarkedets strukturproblemer må arbejdes med at begrænse dagpengesystemets tilskyndelse til midlertidig ledighed ved hjemsendelser.

Der er ikke i dag en tilstrækkelig tilskyndelse til aftalemæssigt at finde løsninger, der er afstemt efter de særlige ydre betingelser, der gør sig gældende i visse brancher. I stedet udnyttes

[Arbejdsministeren]

hjemsendelsesmuligheden, og problemet væltes dermed over på dagpengesystemet.

Dette er baggrunden for forslaget om, at den første ledighedsuge i de situationer, hvor arbejdsgiveren skal betale en dagpengegodtgørelse, »løftes ud« af dagpengesystemets finansiering og i stedet finansieres gennem bidrag fra forsikrede lønmodtagere og offentlige og private arbejdsgivere.

Med forslaget bliver hjemsendelsesledigheden i første række et problem, som virksomhederne og de ansatte selv må løse i fællesskab.

Arbejdsmarkedets parter må gennem forhandling finde frem til, hvordan hjemsendelsesledigheden kan begrænses og eventuelt helt fjernes gennem ændrede produktions- og arbejdstidstilrettelæggelser, ændrede ansættelses- og opsigelsesforhold og lignende.

Finansieringen foreslås tilrettelagt således, at arbejdsgiverne som hidtil betaler dagpengegodtgørelse for 1. ledighedsdag. For 2.-5. ledighedsdag betaler arbejdsløsheds-kassen dagpenge uden statsrefusion.

For at undgå at de enkelte kasseområder umiddelbart vil blive meget uens påvirket, oprettes der en udligningsfond, der finansierer dagpenge for 2.-5. ledighedsdag.

Det er endvidere regeringens opfattelse, at der finder utilsigtet brug af dagpengesystemet sted, når forsikrede lønmodtagere arbejder på fast nedsat tid og modtager supplerende dagpenge og ikke er reelt arbejdssøgende til arbejde på fuld tid.

Regeringen vil som offentlig arbejdsgiver tilstræbe at udbyde fuldtidsstillinger til fuldtidsforsikrede og deltidsstillinger til deltidsforsikrede og vil opfordre kommunerne til at gøre det samme.

For at fremme denne udvikling generelt foreslås det, at der indføres et særligt bidrag for offentlige og private arbejdsgivere, der fortsat udbyder beskæftigelse, der kan kombineres med supplerende dagpenge. Bidraget foreslås fastsat til et månedligt beløb svarende til 1½ gange det maksimale dagengebeløb pr. dag, hvilket efter omlægning af dagpengeugen svarer til ca. 750 kr.

For at sikre en bevidst og målrettet sammenhæng mellem rådighedsforpligtelsen og bestræbelserne for i øvrigt at fremme mobiliteten og omstillingen på arbejdsmarkedet foreslås det, at alle ledige medlemmer får pligt til at tage

rimeligt arbejde efter 3 måneders sammenhængende ledighed.

Forslaget indebærer, at et medlem fra dette tidspunkt selv skal være aktivt arbejdssøgende og kunne formidles til arbejde, der ligger uden for det hidtidige fagområde, ligesom medlemmet skal søge og kunne formidles til arbejde i et større geografisk område.

Det foreslås videre, at der ikke kan udbetales dagpenge til et medlem, hvis ledighed skyldes, at arbejdsformidlingen eller arbejdsløsheds-kassen forgæves har forsøgt at formidle arbejde ved at henvise medlemmet til samtale med en arbejdsgiver, og hvis medlemmet ikke har haft fyldestgørende grund til afslag eller udeblivel-se.

Forslaget betyder, at allerede første afslag på henvist arbejde vil få konsekvenser for dagpenge-rettet.

Der er endvidere forslag om, at der indsættes hjemmel til, at der administrativt fastsættes regler om, i hvilket omfang arbejde, hvortil der ydes offentligt tilskud, kan betragtes som arbejde i forbindelse med optagelse. I denne forbindelse vil revalidering efter bistandslovens § 43, stk. 8, også være omfattet. Formålet med forslaget er, at der i relation til arbejdsløshedsforsikringsloven klart skelnes mellem arbejde med offentlige tilskud og arbejde udført for en arbejdsgiver på det almindelige arbejdsmarked på almindelige løn- og arbejdsvilkår.

Det foreslås samtidig, at deltagelse i beskæftigelsesfremmende foranstaltninger bortset fra arbejde, hvortil der ydes tilskud efter lov om arbejdstilbud til ledige, kun skal medregnes med 50 pct. i relation til arbejdskravs-betingelserne. Dette vil også gælde revalidering efter bistandslovens § 43, stk. 8.

Det foreslås at nedsætte medlemsbidraget med 1.000 kr. pr. 1. januar 1991 og med yderligere 600 kr. pr. 1. juli 1991.

Dette skal ses i sammenhæng med forslaget om en ændret finansiering af dagpengene for 2.-5. ledighedsdag, der indebærer en merudgift for medlemmerne.

Forslaget om nedsættelse vedrører ikke medlemmer af en kasse for selvstændige erhvervsdrivende og efterlønsmodtagere.

Endelig er der forslag om en ajourføring af hjemmelen til at indhente oplysninger fra arbejdsløsheds-kasserne til brug ved udarbejdelsen af arbejdsløshedsstatistik. Dette skal ses

[Arbejdsministeren]

som et led i bestræbelserne på at tilvejebringe en aktuel og pålidelig ledighedsstatistik.

Regeringen er opmærksom på, at der for så vidt angår ændrede regler for supplerende dagpenge og rådighed findes forligsmæssige bindinger.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg på regeringens vegne anbefale forslaget til Tingets velvillige behandling.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg tillader mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmarkedsuddannelser. (Brugerbetaling, gebyr m.v.).

(Lovforslag nr. L 19).

Forslaget er et led i regeringens arbejde for at styrke efteruddannelsesindsatsen.

Indførelse af brugerbetaling og gebyr på de kompetencegivende arbejdsmarkedsuddannelser skal sikre, at arbejdsmarkedsuddannelserne kun anvendes, hvor der er et reelt behov herfor, og samtidig tilføre arbejdsmarkedsuddannelserne yderligere midler. Formålet med lovforslaget er således ikke at opnå besparelser, men at strække de midler, der anvendes til AMU-kurser for således at hæve kursusaktiviteten og kursistgennemstrømningen.

I et system som arbejdsmarkedsuddannelserne er det vigtigt, at indførelse af mulige former for brugerbetaling og gebyr sker på baggrund af en dialog med arbejdsmarkedets parter.

Jeg vil derfor gerne nævne, at der forud for dette lovforslag ligger et teknisk udvalgsarbejde om effektivisering og nye finansieringsformer i Arbejdsministeriets regi under medvirken af LO og DA, hvorunder bl.a. en række mulige brugerbetalingsforslag og forslag om et afmeldegebyr blev drøftet.

Følgende forskellige former for brugerbetaling og gebyr kan efter forhandlinger med Uddannelsesrådet og undervisningsministeren tænkes realiseret efter bemyndigelsen i lovforslaget:

Virksomhedsbetaling på certifikatkurser, supplerende virksomhedsbetaling ved meget dyre kurser, generel betaling for deltagelse på de kompetencegivende arbejdsmarkedsuddannelser og

afmeldegebyr.

Det forudsættes, at ledige fortsat vil kunne deltage uden brugerbetaling.

Det økonomiske provenu ved en øget anvendelse af brugerbetaling og indførelse af et afmeldegebyr kan kun angives skønsmæssigt, bl.a. fordi betalingsordningernes adfærdregulerende effekt ikke kan forudsiges præcist.

Det samlede provenu ved gennemførelse af alle 4 forslag anslås løseligt til i alt ca. 155 mio. kr.

De administrative omkostninger i forbindelse med gennemførelse af lovforslaget anslås skønsmæssigt til ca. 10 mio. kr.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg lovforslaget til Tingets velvillige behandling.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg skal herved tillade mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdstilbud til ledige. (Fremrykning af uddannelsesydelser til de under 25-årige m.v.).

(Lovforslag nr. L 20).

Forslaget medfører, at de forsikrede ledige under 25 år vil kunne begynde en uddannelse med uddannelsesydelse efter 6 måneders ledighed mod tidligere 9 måneders ledighed, og sikrer derved, at de unge får større incitamenter til at påbegynde en uddannelse.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. april 1991.

Idet jeg henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg tillader mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal beskæftigelsesindsats. (Deltidsbeskæftigelse).

(Lovforslag nr. L 21).

Dette lovforslag muliggør, at kommunen eller amtskommunen kan nedsætte arbejdstiden for personer under 25 år til f.eks. 30 timer om ugen på beskæftigelsesprojekter og ved ansættelse med løntilskud.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med det samtidig fremsatte lovforslag fra socialministeren, hvorefter kommunerne pålægges en pligt til at give de 21-24-årige kontanthjælpsmodta-